

ZŠ a MŠ Neslovice

Hlavní 71

KRIZOVÉ PLÁNY ŠKOLY

Školní rok 2023/2024

Ředitelka školy:

Mgr. Pavla Hošková

Školní metodik prevence:

PaedDr. Ludmila Vojtíšková

Obsah:

- I. ÚRAZ ŽÁKA
- II. NÁLEZ TABÁKOVÉHO / NIKOTINOVÉHO VÝROBKU
- III. ZADRŽENÍ TABÁKOVÉHO / NIKOTINOVÉHO VÝROBKU U ŽÁKA
- IV. UŽÍVÁNÍ TABÁKOVÝCH / NIKOTINOVÝCH VÝROBKŮ ŽÁKEM
- V. NALEZENÍ ALKOHOLU
- VI. ZADRŽENÍ ALKOHOLU U ŽÁKA
- VII. UŽÍVÁNÍ ALKOHOLU ŽÁKEM
- VIII. NÁLEZ OMAMNÝCH A PSYCHOTROPNÍCH LÁTEK (OPL) VE ŠKOLE
- IX. ZADRŽENÍ OPL U ŽÁKA
- X. UŽÍVÁNÍ OPL ŽÁKEM
- XI. ODHALENÍ DEALERA VE ŠKOLE
- XII. ŠIKANA, KYBERŠIKANA
- XIII. KRÁDEŽ
- XIV. POŠKOZENÍ ŠKOLNÍHO MAJETKU, VANDALISMUS
- XV. SVÉVOLNÉ OPUŠTĚNÍ ŠKOLY
- XVI. CAN
- XVII. SEBEPOŠKOZENÍ

Cílem krizových plánů je eliminovat či minimalizovat škody v případě, kdy dojde k projevům rizikového chování ve školním prostředí (krizová situace).

Krizové plány školy upravují **zásady jednotného postupu pracovníků školy** při zjištění rizikového chování žáků.

Základní krizové plány a postupy jsou uvedeny také v **preventivním programu školy**.

Krizová situace = situace, která může vyžadovat přerušování vyučování v dané třídě, příp. oddělení jednoho či více žáků od zbytku třídy.

Dokumenty, ze kterých vychází *krizový plán školy*:

- Zákon č. 359/1999 Sb., O sociálně právní ochraně dětí
- Zákon č. 200/1990 Sb., O přestupcích
- Zákon č. 140/1961 Sb., Trestní zákon
- Zákon č. 218/2003 Sb., Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy
- Zákon č. 167/1998 Sb., Zákon o návykových látkách
- Školský zákon č.561/2004 Sb.
- Zákon o rodině č. 91/1998 Sb.
- Závazný pokyn policejního prezidenta č.8/2002, č.64/2001 (vstup Policie ČR do školy)
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č.j. MSMT-21149/2016
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 21291/2010-28
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j.14423/99-22
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu, č.j. 11696/2004-24

- Pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních, č.j. 16227/96-22
- Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti MŠMT – 2019-2027
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, Č.j.: 14 423/99-22
- Strategie prevence kriminality na léta 2022-2027
- Metodický pokyn MŠMT č.j. 10194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví

PRIMÁRNÍ INTERVENCE:

1. Zajistit bezpečnost dítěte, které se nachází v krizové situaci, oddělit ho od ostatních dětí, pokud to situace vyžaduje.
2. Uvědomit co nejrychleji osobu, která může vzniklou situaci řešit (třídní učitel/ka, vychovatelka ŠD, metodik prevence, popř. jiný ped. pracovník). Pokud není možné opustit třídu, učitel/ka vyšle „spojku“ = spolehlivý žák, který událost oznámí uvedené osobě.
3. Zajistit bezpečnost ostatních dětí.
4. Přivolaná pomoc situaci řeší dle krizového plánu školy.

I. ÚRAZ ŽÁKA

Objasnění pojmu *školní úraz* = úraz, který se žákovi stal při vyučování ve škole, při výletech, exkurzích a akcích pořádaných školou.

Školní úraz není úraz, který se např. stal při cestě do/ ze školy nebo na místo srazu např. při školním výletě.

- Zjistit poranění, poranění ošetřit/ poskytnout první pomoc → zapsat do knihy úrazů, informovat zákonného zástupce prokazatelným způsobem (telefonicky).
- V případě závažnějšího poranění, poskytnout první pomoc, zavolat rychlou záchrannou službu a neprodleně informovat vedení školy a zákonného zástupce.

II. NÁLEZ TABÁKOVÉHO / NIKOTINOVÉHO VÝROBKU

- Nepodrobovat nález žádnému testu.
- Oznámit nález vedení školy a školnímu metodikovi prevence.
- Uložení tabákového výrobku mimo dosah žáků.
- Školnímu metodikovi prevence předat informace o nálezu.

Záznam o nález tabákového výrobku ve škole:	
Kdy (datum + čas):	
Kdo:	
Kde:	
Co a počet:	

III. ZADRŽENÍ TABÁKOVÉHO / NIKOTINOVÉHO VÝROBKU U ŽÁKA

- Odebrat žákovi tabákový výrobek a ujistit se, že žák výrobek nepoužíval.
- TU + ŠMP se žákem uskuteční tzv. Jednání se žákem → popis situace, vyjádření žáka + podpis, stanovení výchovného opatření.

- Zajistit uložení tabákového výrobku mimo dosah žáků, nález oznámit vedení školy.
- Třídní učitel informuje zákonného zástupce.
- Při opakování může škola informovat OSPOD.

IV. UŽÍVÁNÍ TABÁKOVÝCH / NIKOTINOVÝCH VÝROBKŮ ŽÁKEM

- Zabránit žákovi v dalším užívání výrobku.
- Odebrat a zajistit výrobek.
- Poskytnout první pomoc.
- Pokud žák není schopen pokračovat ve výuce, zavolat zákonného zástupce, aby si žáka vyzvedl.
- Informovat TU nebo ŠMP.
- TU + ŠMP se žákem uskuteční tzv. Jednání se žákem → popis situace, vyjádření žáka + podpis, stanovení výchovného opatření.
- Zajistit uložení výrobku. Vyrozumět vedení školy.
- Při opakování může škola informovat OSPOD.

V. NALEZENÍ ALKOHOLU

- Nepodrobovat nález žádnému testu.
- Oznámit nález vedení školy a školnímu metodikovi prevence.
- Uložení alkoholu.
- Školnímu metodikovi prevence předat informace o nález.

Záznam o nález alkoholu ve škole:	
Kdy (datum + čas):	
Kdo:	
Kde:	
Co a počet:	

VI. ZADRŽENÍ ALKOHOLU U ŽÁKA

- Odebrat alkohol žákovi a ujistit se, že žák alkohol nepožil (dotazem, pozorováním).
- TU + ŠMP se žákem uskuteční tzv. Jednání se žákem → popis situace, vyjádření žáka + podpis, stanovení výchovného opatření.
- Zajistit uložení alkoholu v kanceláři školy, nález oznámit vedení školy.
- Třídní učitel informuje zákonného zástupce.
- Při opakování může škola informovat OSPOD.

VII. UŽÍVÁNÍ ALKOHOLU ŽÁKEM

- Zabránit žákovi v dalším užívání výrobku.
- Odebrat a zajistit výrobek. Informovat vedení školy.
- Posoudit zdravotní stav žáka, poskytnout první pomoc.
- V případě, že je žák ohrožen na zdraví či životě, je nutné přivolat záchrannou službu.
- Pokud žák není schopen pokračovat ve výuce, zavolat zákonného zástupce, aby si žáka vyzvedl.
 - V případě, že je zákonný zástupce nedostupný, může škola informovat OSPOD a vyčkat pokynů.
- Informovat TU nebo ŠMP.
- TU + ŠMP se žákem uskuteční tzv. Jednání se žákem → popis situace, vyjádření žáka + podpis, stanovení výchovného opatření.
- Zajistit uložení výrobku v kanceláři školy.
- Při opakování může škola informovat OSPOD.

Pracovník školy není oprávněn provádět testování žáka na přítomnost alkoholu. Testování může provést jen PČR nebo lékař.

VIII. NÁLEZ OMAMNÝCH A PSYCHOTROPNÍCH LÁTEK (OPL) VE ŠKOLE

Obecně platí zákaz výroby, distribuce a přechovávání těchto látek bez ohledu na věk žáka a prostředí, kde by k tomu docházelo. Zákaz platí i pro návod k užívání těchto látek. §187 a §188 trestního zákona hovoří, že trestného činu se dopouští i ten, kdo neoznámí zjištěnou skutečnost o OPL.

- Nepodrobovat OPL žádnému testu.
- Nález oznámit vedení školy.
- Za přítomnosti dalšího pracovníka vložit nalezený materiál do obálky označený datem, časem a místem nálezů, přelepený a orazítkovaný zajistit uložení v trezoru.
- Zpracovat stručný záznam, který předáme školnímu metodikovi prevence.
- Škola o nálezů vyrozumí Policii ČR.

IX. ZADRŽENÍ OPL U ŽÁKA

- Nepodrobovat OPL žádnému testu.
- Nález oznámit vedení školy, ŠMP a TU.
- Za přítomnosti dalšího pracovníka vložit nalezený materiál do obálky označený datem, časem a místem nálezů, přelepený a orazítkovaný zajistit uložení v trezoru.
- Pořídit o události stručný zápis (datum, jméno, od koho získáno, místo, čas, podpis).
- Záznam podepíše i žák, u kterého byla látka nalezena. V případě, že se žák odmítne podepsat, uvést tuto skutečnost do zápisu.
- Zápis předat školnímu metodikovi prevence, v kopii třídnímu učiteli.
- Škola vyrozumí Policii ČR a zákonného zástupce.
- Třídní učitel + ŠMP navrhnou výchovné opatření, hlášení na OSPOD.

V případě, kdy pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe, postupují takto:

- Bezodkladně vyrozumí vedení školy, příp. i TU, ŠMP.
- Škola s Policií ČR zkonzultuje další postup, informuje zákonného zástupce žáka.

- Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem.
- U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věci.

X. UŽÍVÁNÍ OPL ŽÁKEM

- Zabránit žákovi v dalším užívání OPL.
- Odebrat a zajistit uložení OPL.
- Odvést žáka do místnosti, kde bude trvale pod dohledem dospělé osoby do doby, než si pro něj přijde zákonný zástupce nebo lékař.
- Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá záchrannou službu.
- V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, ale není bezprostředně ohrožen na zdraví nebo životě, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole a je nutné lékařské vyšetření.
- V případě, že si zákonný zástupce dítě nevyzvedne, je nutné přehodnotit stav žáka, zavolat lékaře a informovat o tomto kroku zákonného zástupce.
- V případě nedostupnosti zákonného zástupce, má škola právo vyrozumět OSPOD a vyžadovat spolupráci. Pořídit o události stručný zápis (datum, jméno, od koho získáno, místo, čas, podpis).
- Zápis předat školnímu metodikovi prevence, v kopii třídnímu učiteli.
- Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval OPL ve škole i v případě, kdy je žák schopen výuky (= dbát pokynů pracovníků školy).
- Současně škola splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.
- Třídní učitel navrhne ve spolupráci se ŠMP výchovné opatření.

XI. ŠIKANA, KYBERŠIKANA

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje fyzické útoky, slovní útoky, ale také oblast elektronické komunikace

(tzv. kyberšikana): útoky pomocí e-mailů, SMS zpráv, sociálních sítí apod.

- Při podezření na šikanu je nutné rychlé předávání informací mezi vyučujícími (svědek + další kolega + třídní učitel).
- Informace bude také ihned předána metodikovi prevence, který bude spolupracovat s vyučujícími a vytvoří rychlý následující postup (dle vyhodnocení závažnosti či dalších zjištěných skutečností informuje vedení školy).
- Provést v soukromí **rozhovor s oznamovatelem a obětí/ oběťmi** (TU + ŠMP, VP + ŠMP) → provést záznam, zajistit důkazy.
- **Výslechy svědků.** Můžeme provést i konfrontaci svědků, nikdy však konfrontaci oběti a agresorů případně svědků a agresorů → provést záznam, zajistit důkazy.
- **(Dle závažnosti situace)** TU/ ŠMP informuje zákonné zástupce oběti/ obětí. Hovořit s nimi v nepřítomnosti dítěte, zdůraznit zájem na bezpečí dítěte, upozornit na to, že se o rozhovoru nesmí dozvědět; prověřit signály naznačující možnou šikanu (nechuť do školy, změny v náladách). Dohodnout se na společném postupu.
- Zajistit ochranu obětem: všimát si i drobných náznaků v hodinách, zvýšit dohled během přestávek, nenechávat děti bez dohledu.
- Provést **rozhovor s agresory** případně jejich konfrontaci. Zajistit, aby se nedomlouvali.
- O výsledcích vyšetřování informovat třídního učitele/ vedení školy.
- TU + ŠMP → uskutečnit tzv. Jednání se žákem/ žáky – agresor/ agresori učiní výpověď + podpis, TU + ŠMP stanoví výchovné opatření.
- Informovat vedení školy.

- V případě závažného jednání agresora/ agresorů svolat jednání výchovné komise.
- Následná práce s celým třídním kolektivem.

XII. KRÁDEŽ

Krádež je protiprávním jednáním. Žáci jsou na začátku školního roku upozorněni, že drahé věci a předměty nesouvisející s výukou žáci do školy nenosí. S tímto jsou seznámeni i zákonní zástupci žáků na první třídní schůzce. Škola nenese odpovědnost za ztrátu nebo poškození těchto předmětů.

- Při nahlášení krádeže se sepíše záznam (TU, příp. ŠMP).
- Informovat vedení školy.
- Snažit se zjistit příčinu krádeže.
- Preferovat nápravu vztahu mezi poškozeným a zlodějem – zloděj věc vrátí přímo poškozenému, omluví se a nabídne za své chování nějakou kompenzaci
- V případě, že se jedná o krádež většího rozsahu, může ředitel školy oznámit krádež Policii ČR.
- TU navrhne ve spolupráci ve ŠMP výchovné opatření, popř. navrhne svolání výchovné komise.

Kdy hlásit OSPOD? - V případech, kdy se jedná o opakované jednání a výchovná a další opatření, která zvolila škola, neměla žádný účinek. Pokud se žák zmocní cizí věci a užije přitom proti jinému násilí dopustí se trestného činu loupež. Trestný čin loupeže oznámí ředitel Policii ČR vždy.

XIII. POŠKOZENÍ ŠKOLNÍHO MAJETKU, VANDALISMUS

- Vyhotovit o vzniku škody záznam (pedagog, TU, ŠMP).
- Pokusit se zjistit viníka, vyslechnout případné svědky.
- Informovat vedení školy, TU.

- Informovat zákonného zástupce a vyzvat ho k nápravě škody / úhradě škody, příp. svolat jednání výchovné komise, na kterém se stanoví další postup (výchovné opatření pro žáka, náprava škody).
- Pokud se jedná o škodu většího rozsahu (nad 5000 Kč) + pokud ten, kdo ji způsobil není ochotný škodu napravit je nutno splnit oznamovací povinnost Policii ČR. Musí se jednat o úmyslné poškození nebo zničení věci.
- V případech, kdy se jedná o opakované jednání a výchovná a další opatření, která zvolila škola, nemají žádný účinek, hlásíme na OSPOD.

XIV. SVÉVOLNÉ OPUŠTĚNÍ ŠKOLY

- Situaci je potřebné řešit neprodleně a prokazatelně (TU + další kolega) se zákonným zástupcem žáka.
- V případě, že je zákonný zástupce nedostupný, škola má právo vyžádat spolupráci Policie ČR.
- TU ve spolupráci se ŠMP navrhne výchovné opatření.

XV. CAN (týrání a zanedbávání dětí)

V případě, že se žák svěří sám, pracuje s ním dál učitel, kterému on sám věří nejvíc (pravděpodobně ten, kterému se svěřil). Pokud se o situaci dozvíme např. ze schránky důvěry, nejdříve musíme žáka identifikovat.

- Rozhovor se žákem – vést ho zeširoka, nevěnovat se problému ihned.
- Učitel se může obrátit na sourozence, spolužáky, zda o příčině problémů nevědí.
- Informovat TU, ŠMP, vedení školy. Vést písemný záznam z rozhovorů (do něj zapsat i to, jak se žák chová).
- Zvážit zapojení zákonného zástupce – ten může být agresorem.
- Případné jednání se zákonným zástupcem: rozhovor vést opět zeširoka, hledám příčinu např. dlouhodobě špatné nálady žáka apod. Rodič by se měl zapojit do hledání příčin.

- Pokud se situace nelepší, rodič nespolupracuje, škola informuje OSPOD – škola má oznamovací povinnost, pokud se hodnověrně dozví o týrání svěřené osoby.

XVI. SEBEPOŠKOZENÍ

- Poskytnout první pomoc.
- Podle závažnosti poranění zvážit i zavolání rychlé záchranné služby.
- Informovat vedení školy.
- Motivovat rodinu k návštěvě specialisty: krizové centrum, psychologická ambulance, psychiatrická ambulance.

Ohlašovací povinnost se netýká přímo sebepoškození, ale doprovodných problémů často sebepoškození doprovázejících – šikany, sexuálního zneužívání, zanedbávání péče, týrání dítěte (syndrom CAN) + navádění dětí k sebepoškození (skupina poškozujících se, kyberšikana).

Širší postupy při zjištění rizikového chování a následnou práci s žákem/ s žáky, se třídou, se zákonnými zástupci jsou popsány v Metodickém doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28) a v jeho přílohách.